KÖKET – Det nya våtrummet
Oslo den 31 augusti 2022

Köket – ett samverkansprojekt

- Initierat av Länsförsäkringar forskningsfond
  - Vattenskaderapporten 2020
- Över 70 deltagare från branschen
  - Projektgrupp, arbetsgrupp och referensgrupp
- Syfte

Syfte och mål

- Att sammanställa orsaker till vattenskador i kök
- Att förebygga vattenskador i och runt kök
- Minska miljöpåverkan
  - Bygg hållbara kök
- Ett samverkansprojekt som formulerar krav och regler på hur man **ska** bygga vattenskadesäkra kök
- Verka för ett utvecklingsprojekt för säkrare vitvaror

Säkra köket mot vattenskador 2016

- Projektet
  - Inventerat problemställningar
  - Workshops
- Några resultat
  - Samordning mellan alla aktörer
  - Planering-tidsplan
  - Utformning av diskbänksskåp
  - Montageordning
  - Typlösningar
- Broschyr
  - Säkra köket mot vattenskador

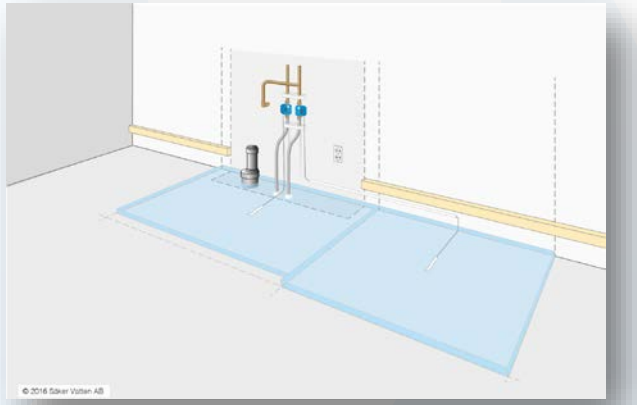

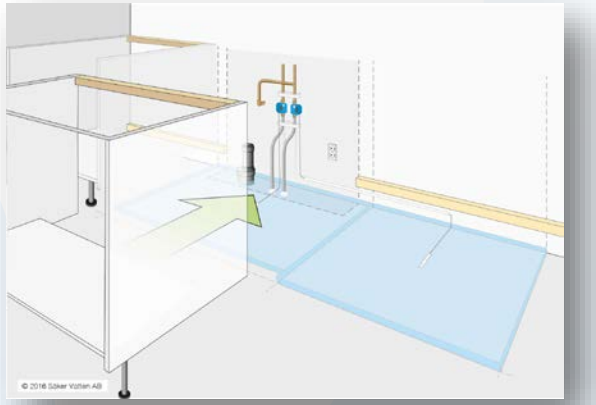

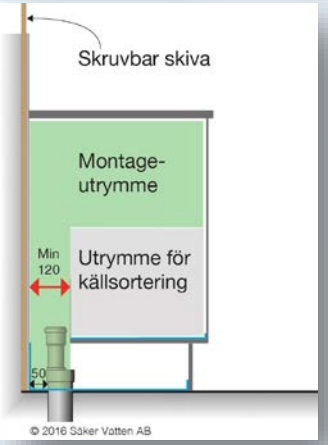

Vattenskaderapporten kök 2020

- Trots byggregler, branschregler och standardiserade arbetsmetoder för att bygga och renovera kök så fortsätter vattenskador att öka

Här sker vattenskadorna

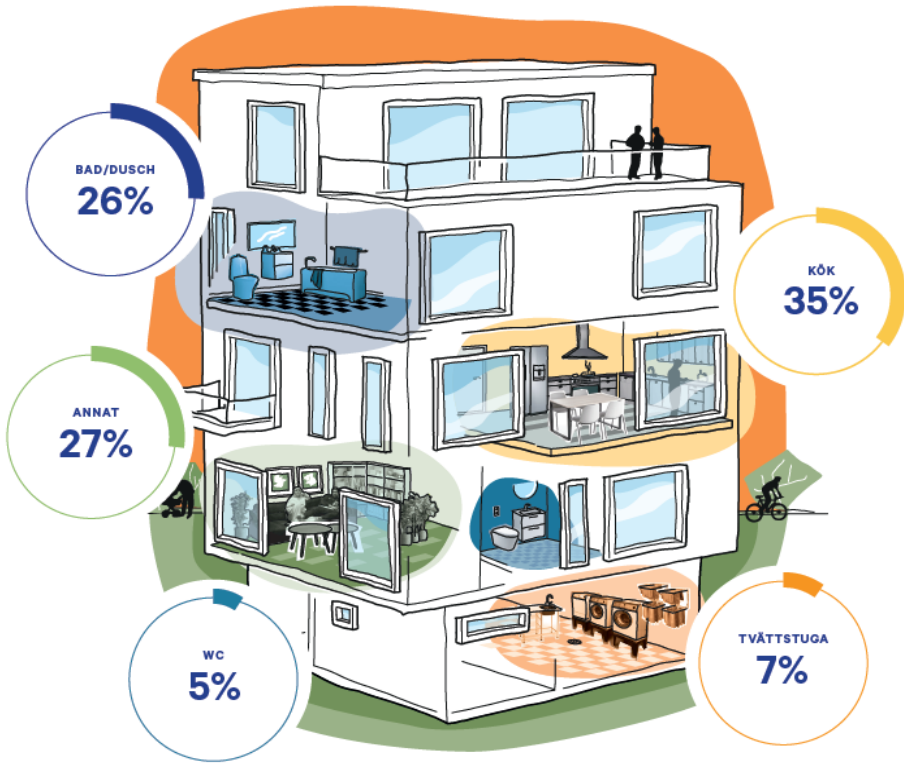

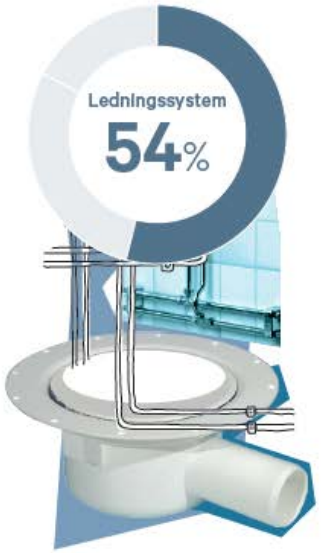

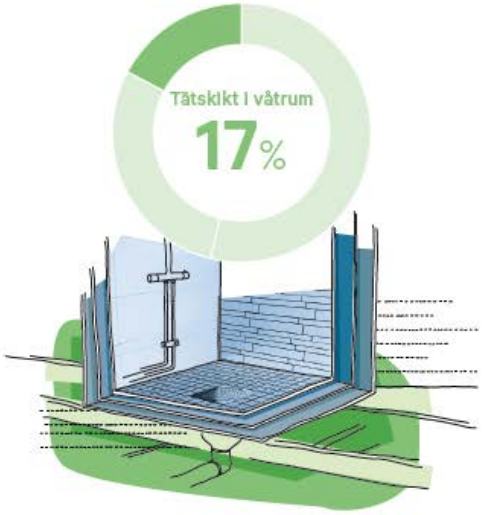

Uppgifterna kommer från Vattenskaderapporten 2020

Utrustning – Orsak till vattenskada

Ledningssystem

UTRYMME

SKADEORSAK

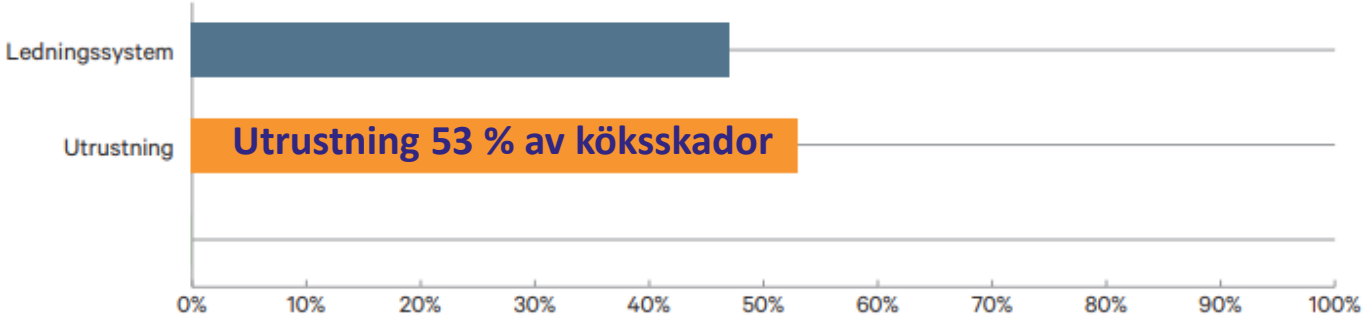

KÖK	ANDEL %
Ledningssystem	47%
Utrustning	53%

Uppgifterna kommer från Vattenskaderapporten 2020

Utrustning – Ålder vid skada

Åldersfördelning av utrustning som orsakat vattenskada, andel %

ÅLDER	DISKMASKIN	KYL/FRYS	VARMVATTEN-BEREDARE
0-5 år	38	42	13
6-10 år	32	30	18
11-15 år	17	17	15
16-20 år	7	6	13
Äldre än 20 år	6	5	41

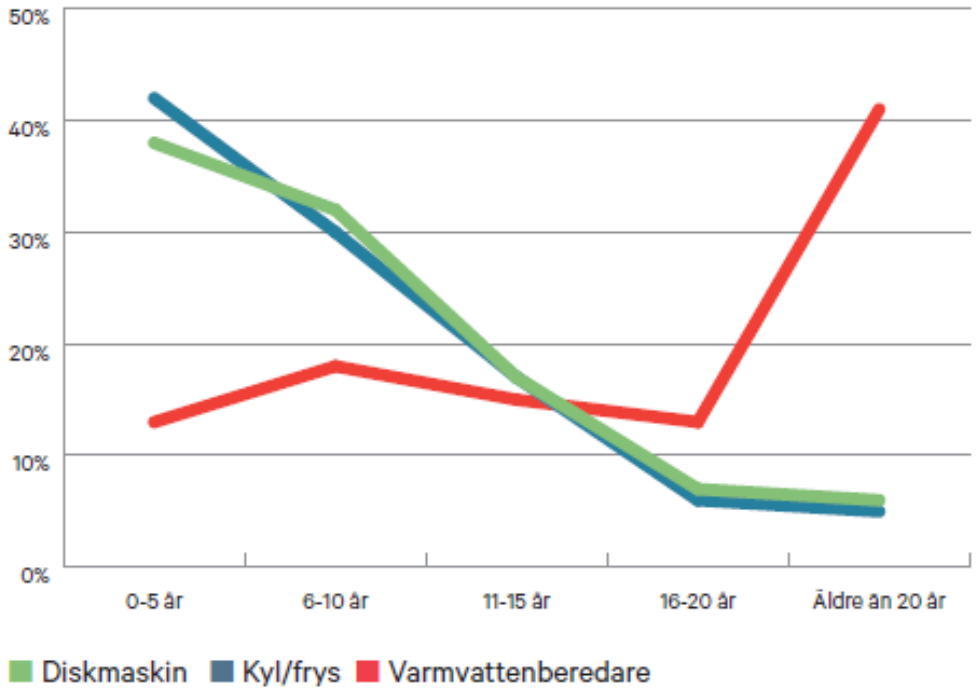

Uppgifterna kommer från Vattenskaderapporten 2020

Utrustning – Tätskikt under

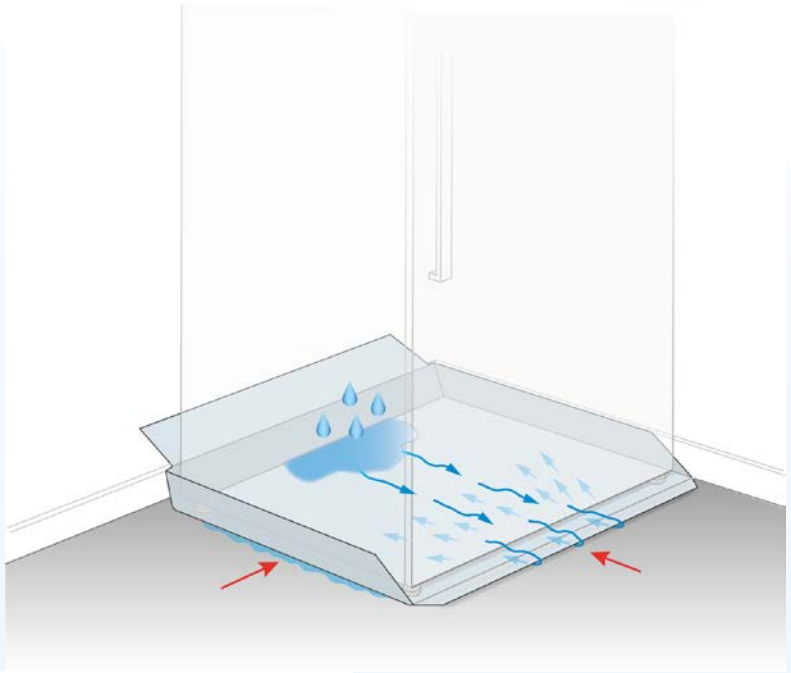

Tätskikt under diskmaskin vid vattenskada

TÄTSKIKT/UNDERLÄGG	ANDEL %
Ja	93
Nej	7

Tätskikt under kyl/frys vid vattenskada

TÄTSKIKT/UNDERLÄGG	ANDEL %
Ja	82
Nej	18

Uppgifterna kommer från Vattenskaderapporten 2020

Kök 1950-1960

- Fyra väggar
  - Låg risk för utbredda vattenskador
  - Ca 10 m2
  - Platsbyggd sparksockel
  - Korkmatta, Linoleumgolv
- Installationer
  - Köksblandare med diskbänk
  - Kombinerad kyl/frys

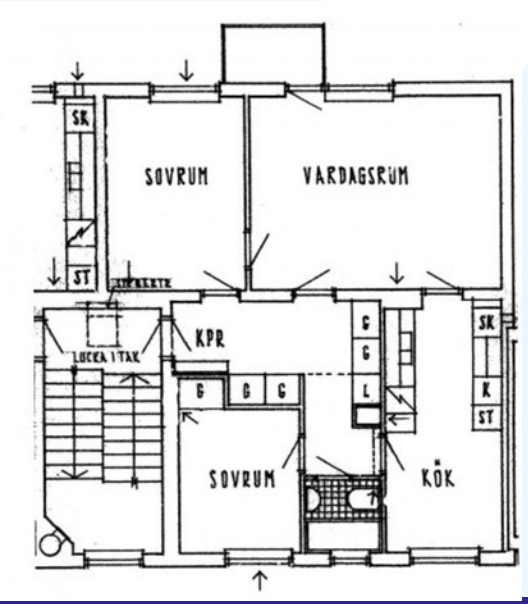

Kök 1970-2021

- Öppen planlösning
  - Risk för mer utbredda skador
  - Design viktigare än skadesäkerhet
  - Parkett, Laminatgolv, Heltäckningsmatta
- Installationer
  - 1-2 Köksblandare med disklåda utan sarg
  - Kolsyratvatten
  - Källsortering i diskbänksskåpet
  - 1-2 diskmaskiner, tvättmaskin
  - Kylskåp/vinkyl
  - Frys
  - Vattenansluten kaffemaskin
  - Vattenansluten ångugn
  - Plats för installationer

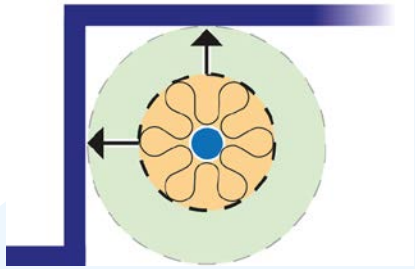

Dagens kök

- Öppna planlösningar – inga rumsavgränsningar
  - Följdskador i angränsande rum
- Bygg-och branschregler är inte anpassade till dagens kök
- Samordningsansvar
  - (Egen)kontroll

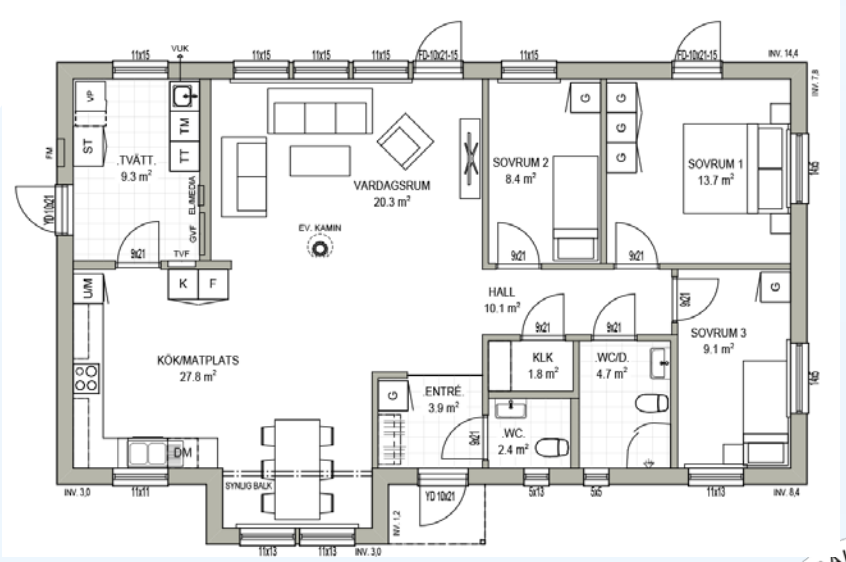

Problemställningen

- Brukarens kompetens
  - Som beställare
  - Som användare av teknik utrustning
  - Svårlästa/undermåliga anvisningar
- Vattenansluten utrustning i kök
  - Kan inte typgodkännas
- Kyl/frysskåp, diskmaskiner, kaffe och vattenautomater
  - Saknar branschregler, svårt att kravställa en kunskapsnivå på installerande personal
- Kravställda underlägg verkar vara en falsk trygghet

Fördjupad undersökning VSR 2022

- Genom vattenskadeundersökningen 2022 juni-december
- Särskilda frågor när skada sker i kök
- Resultatet kan redovisas direkt
- Exempel frågor vid diskmaskinskada:
  - Orsak till skada (i ledningar eller i maskinen)
  - Typ av maskin
  - Finns rätt vattentäta skikt och är det felmonterat eller trasigt
  - Finns vattenlarm
  - Finns avstängningsventil

Arbetsgrupper

- Vattentäta skikt/underlägg
  - Vattentäta skikt mer funktionella och att skydda bättre mot vattenskada
- Vatten- och avloppsansluten utrustning
  - Minst lika säkra som produkter som omfattas som byggprodukter
- Sensorer, läckagebrytare och läckagelarm
  - Kravställa funktioner och därmed skapa en provmetod och definition
- Utförande samt inkoppling av VS i och kring kök (Säker Vatten)
  - Revidering av Säker Vatteninstallation

Tidsplan milstolpar

- Projektstart 1 Dec 2021
- Uppföljningsmöte 8 mars 2022
- Arbetsmöten/referensgruppsmöten under höst/vår 2022-23
- Eventuella provningar
- Projektavslut anpassat till att kunna samordnas med Möjligheternas byggregler
- Efterarbete med implementering i branschen våren 2024